

Kirkonpalvelija¹ 2015

Uuteen aikaan

Luettavanasi on lehti jolla on pitkät perinteet. Viimevuoteen saakka lehti tuli kotiisi perinteisesti postin kantamana. Nyt lehti muuttuu kokonaan nettilehdeksi ja ilmestyy kolme kertaa vuodessa. Pääsiäiseksi, juhannukseksi ja jouluksi. Sisältö säilyy edelleen kirkonpalvelijoiden ajankohtaisiin asioihin pu-reutuvana.

Alkuvuosi on kulunut vauhdilla. Maaliskuussa valon määrä lisääntyy ja kuun lopussa päivä on jo yötä pidempi. Kevät on aikaa jolloin luonto herää talven jäljiltä ja ilmassa on lupausta ihan kaikesta. Monet pääsiäisen viettoonkin kuuluvat tavat kuvaavat keväällä eloon herääviä luonnon ilmiöitä. Niitä ovat mm. rairuohon kylväminen, kukkien istuttaminen, pajunkissojen kerääminen.

Lähestymme pääsiäistä suurinta kirkollista juhlaa. Palmusunnuntaista alkaa hiljainen viikko. Viikolla me seuraamme Jeesuksen elämän viimeisiä vaiheita. Saamme seurata maailmanhistorian tärkeintä tapahtumaa. Kristuksen kuolemaa maailman syntien tähden ja Hänen ylösnousemustaan.

Rukous käsikirjasta:

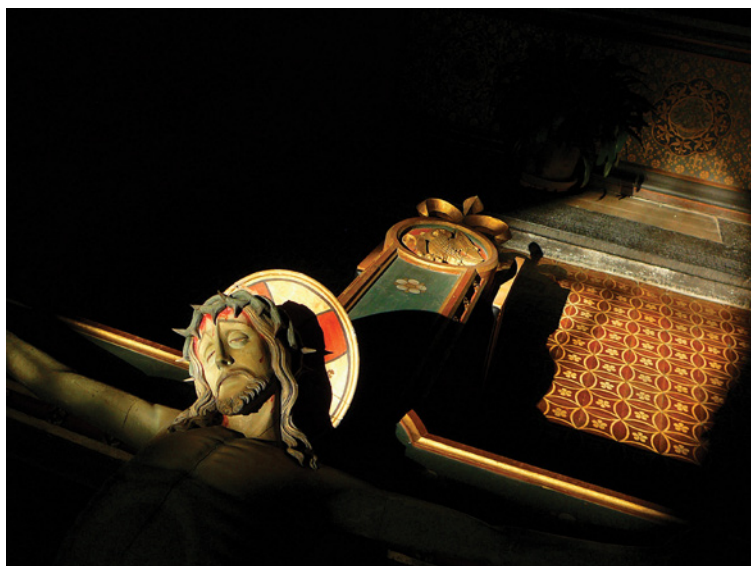
Pyhä Jumala siunaa alkava hiljainen viikko. Pysäytä meidät ajattelemaan Poikasi kärsimystä ja kuolemaa. Auta meitä tunnistamaan ihmiskunnan kärsimyksessä Hänen kasvonsa ja varjele, ettemme koskaan unohtaisi niitä. Anna meidän kokea ristinsanomassa rakkautesi ja ylistää sitä elämällämme. Kuule meitä Poikasi Jeesuksen Kristuksen, meidän Herramme tähden. Amen.

Kuva: Kari Hartikainen

Pääsiäisen iloa ja lepoa sinun elämäsi

Kaarina Yli-Somero
puheenjohtaja

Ristiinnaulittu Herra Jeesus. Monet niistä, jotka näkivät sinut viimeisinä hetkinäsi, eivät tunteneet sinua. He eivät ymmärtäneet, kuka sinä olet. Anna anteeksi, että mekin välillä unohdamme sen. Anna anteeksi, että me emme ole osanneet kyllin selvästi kertoa sinusta oman aikamme ihmisille. Anna meille uskon silmät. Avaa ihmisten sydämet ottamaan vastaan sinut ja tunnustamaan ristiäsi vartioineen sadanpäällikön tavoin: "Tämä oli todella Jumalan Poika!".

HELPOT SITRUUNAPIPARIT

Taikina:

200g voita, 4,5dl vehnä jauhoja, 1dl sokeria, 2tl vaniljasokeria

Täyte:

n. 1dl lemon curd-tahnaa (löytyy lähikaupasta)

Koristelu:

tomusokeria ja vettä

Paloittele voi. Sekoita nopeasti taikinaa jauhojen, sokerin ja vaniljasokerin kanssa yleiskoneessa tai käsin. Kääri taikina muovikelmuun ja laita jääkaappiin noin tunniksi. Kuumenna uuni 200 asteen. Jaa taikina kolmeen osaan. Pyörittele paloista pitkulaisia tankoja (läpimitta noin 2cm). Nosta tangot uunipannulle leivinpaperin päälle. Tee jokaisen tangon keskelle ura pituussuunnassa ja levitä siihen lemon curd-tahnaa. Paista uunin keskitasolla 10-12 minuuttia. Paloittele lämpimät tangot noin 2cm levyisiksi paloiksi. Anna jäähtyä pellillä.

Sekoita tomusokeri ja vesi notkeaksi massaksi ja koristele. Pikkuleivät säilyvät purkissa viikon ja pakasteessa noin kolme kuukautta. Taikinaa tulee noin 40 kpl.

Pääsiäistervehdys Ruskolta

Tervehdys! Olen Taito Aho, Ruskon seurakuntamestari. Perheeseeni kuuluu vaimo ja kaksi täysi-ikäistä tytärtä. Olen myös toukokuussa yksi vuotta täyttävän pikkupojan onnellinen pappa.

Olen luonteeltani ikiliikkuja, enkä oikein osaa pysyä paikallani kuin korkeintaan iltauutisten ajan. Suurin intohimoni on pyöräily, ja pyöräilenkin useita kilometrejä päivittäin, oli sitten kesä taikka talvi. Pyöräillessä on mukavasti aikaa ihastella luontoa ja keksiä uusia projekteja. Ehtiihän siinä samassa myös lintuja bongaamaan, joka on kiinnostanut minua jo pikkupojasta asti.

Olen ollut Ruskon seurakunnalla töissä kohta 34 vuotta. Tuona aikana seurakuntalaiset ovat tulleet suurelta osin tutuiksi ja Ruskon kirkon hautausmaiseen tunnen melkein paremmin kuin omat taskuni. Työtehtävät ovat pysyneet aikalailla samankaltaisina vuosien varrella, tosin kasvaneen kunnan ja seurakunnan myötä työn määrä on myös kasvanut alkuvuosista.

Toimin edelleen kirkollisten toimitusten järjestelijänä ja autan pappeja kaikessa, missä he apua tarvitsevat. Ruskolla kirkonkelloja soitetaan edelleen käsin, joten tarkkakorvaiset seurakuntalaiset voivat tunnistaa jo siitä, kuka on työvuorossa. Myös hautojen kaivuu kuuluu töihini, onneksi nykyisin on kuitenkin jo traktori apuna verrattuna alkuvuosien lapiolla kaivamiseen.

Vuodenajat tuovat töihin usein omia ongelmia. Otan ne kuitenkin vastaan haasteina, jotka on tehty voitettaviksi. Kesällä laitetaan hautausmaa ja viheralueet kukoistamaan kuitenkin hoitohautoja unohtamatta. Talvella pidetään lumet pois seurakuntalaisten kengis-

tä ja kenkien alla hiekka, jotta jokainen meistä pysyisi pystyssä.

Elämme pääsiäisen aikaa, joka on kirkkovuodessamme tärkeä juhla. Minulle tämä aika tosin tuo myös paljon töitä, sillä kirkko täyttyy erilaisista tilaisuuksista. Työkiireiden lomassa joka vuosi huomaa kuitenkin, kuinka pitkäperjantain mustaksi puetun alttarin alta paljastuu jotain, joka muistuttaa meitä toivosta. Ja se toivo, joka tuolloin pääsiäisaamuna alttaritauluna toimivassa lasimaalauksessa loistaa, on teksti: "Elämä voittaa kuoleman".

Tämän saman sanoman voimme huomata myös luonnossa, sillä olemme taas askeleen lähempänä kesän kukoistusta.

Rauhaa pääsiäisen aikaa ja hyvää kevään jatkoa Teille kaikille!

Terveisin Taito Aho

Yhteistyö ja pelisäännöt helpottavat jaksamista

Työhyvinvointi ja työssä jaksaminen on tämän hetken keskeisiä sanoja työelämässä, myös kirkossa. Työhyvinvoinnin osatekijöitä on muitakin kuin vain "vähän työtä ja paljon palkkaa". Hyvinvointiin vaikuttavat mm.: työntekijä itse, työolosuhteet, työyhteisö ja johtaminen.

Työntekijän omat sisäiset voimavarat ja työmotivaatio, kyvyt, ominaisuudet ja tehtävään sopiva, ajan tasalla oleva koulutus ovat osa tätä jaksamisen kokonaisuutta. Omilla elämäntavoilla (esimerkiksi riittävä lepo, liikunta ja terveellinen ravinto), yksityiselämän ja sen ihmissuhteiden tasapainolla on merkitys myös työhön.

Jaksamisen kysymyksissä työ itsessään on yksi osatekijä: onko työtehtävä ja sen sisältö ja oma toimenkuva selkeä? Tunnenko oman työni tarkoituksen osana kokonaisuutta? Koenko työni mielekkääksi? Organisaatioiden muuttuessa, esimerkiksi useammasta pienemmästä yhteen liittynyt uusi seurakunta, työprosessien sujuminen uudessa organisaatiossa ei suju ihan hetkessä, vaan työn yhteisten muutosten löytäminen vie aikaa. Onko kaikille uudessa tilanteessa selvää, kuinka tavaroita hankitaan, kuitteja selvitetään, työaika merkittään tms.? Myös kokemus siitä, että on mahdollisuus itse vaikuttaa työhön, tukee jaksamista.

Työympäristön kuormitustekijät (esimerkiksi melu, kiire, kovat vaatimukset, työn fyysinen raskaus) on aina otettava huomioon. Työssä tarvittava ja käytettävä välineistö ja laitteet on oltava ajan tasalla ja turvallisia, niiden käyttöön tulee jokaista opastaa, myös sijaisia ja kausityöntekijöitä.

Työolojen ergonomia (istuma- ja muut työskentelyasennot, nostot, kantamiset, kaivuutyöt) tarkistetaan useimmissa työpaikoissa säännöllisesti. Usein tässä on mukana esimerkiksi työterveyshuolto. Hyvin järjestet-

työturvallisuus ja -suojelu ovat hyvän työpaikan kunnia-asia ja jokaisen työntekijän tiedossa.

Työssä jaksamiseen voi vaikuttaa, suuntaan tai toiseen, myös seurakuntalaiset tai ulkopuoliset sidosryhmät. Kohtaamme työssä myös ihmisiä usein herkkien elämänvaiheiden keskellä (syntymä, kuolema, juhlat) ja monenlaisista elämäntilanteista tulleina. Aina ei kaikkien kohtaamiemme ihmisten käytös ja puhetapa ole yhteistyöhön kannustavaa, mutta voi olla, että kirkon edustajina olemme ainoita, joita tuo henkilö esimerkiksi hädässään kohtaa tai jotka häntä kuuntelevat.

Työyhteisön (mahdollinen muutos-) johtaminen ja työntekijöiden ihmissuhteet ja keskinäinen vuorovaikutus ovat keskeisiä, mutta eivät ainoita tekijöitä työhyvinvoinnin kokemisessa. Työyhteisön sisäiseen ilmapiiriin vaikuttaa jokainen ja hyvän kokemisen eteen voi kukin osaltaan ponnistella. Oma asennoituminen työasioihin ja työtovereihin on itse päätettävissämme! Työssä hyvien sosiaalisten suhteiden merkitys ulottuu myös muuhun elämään ja kokemukseen jaksamisesta. Jokaisella työntekijällä on oikeus esimieheen ja tietoon, kuka esimies on, kenen puoleen voi kääntyä. Oikeudenmukainen johtaminen ja kaikille samankaltaiset selkeät pelisäännöt antavat työntekijöille kokemuksen, että meitä kohdellaan tasa-arvoisesti ja että kaikilla on oma paikkansa yhteisössä.

Iso osa valvellaoloajasta vietetään työssä. Hyvät työolot ja sopivasti haasteellinen työ edistävät ihmisen hyvinvointia ja jopa mielenterveyttä. Keskeisiä työpaikalla hoidettavia asioita ovat mm. työn tavoitteiden mukainen työskentely sekä keskittyminen perustehtävään. Mikä on tämän seurakunnan perustehtävää tänä vuonna, tällä paikakunnalla? Entäs tämän työporukan, tässä ammatissa? Voi olla, että seura-

kuntatyössä on muuta yhteiskuntaa tai työelämää paremmin yhteiset ja jaetut perusarvot, myös hengellisyys osana työn arkea. Voiko silloin joskus käydä niin, että työntekijä kokee "sisäistä kutsumusta" esimerkiksi lohduttaa kaikkia ja kuunnella jokaisen sielunasi-aa niin, että oma varsinainen ammatti-tehtävä jääkin hoitamatta?

Oletko koskaan pysähtynyt miettimään, millaista vuorovaikutusta teidän työyhteisössänne on ja millaista Sinä toivoisit? Onko kanssakäyminen työyhteisössä tasapuolista? Onko vuorovaikutus yksisuuntaista (eli vain yksi puhuu, jakaa tehtäviä ja toiset vain kuuntelevat), kahdenkeskistä vai monenvälistä?

Onko vuorovaikutuksenne kirjallista (esimerkiksi ohjeita), suullista vai tapahtu se ilme- ja elein?

Seurakunnassa työtovereiden vuorovaikutuksessa voi näkyä, että ollaan hengellisessä yhteisössä ja samalla siellä ilmenevät tavanomaisen työpaikan kysymykset: kielenkäyttö, sanavallinat, asenteet, hierarkia, "riippuvuuden kulttuuri", aikuisuuden näkyminen tai puuttuminen.

Tiimityön taidot ovat nykypäivän työelämän edellytyksiä. Erikoisten seurakuntien palveluksessa voimme usein olla tämän asian suhteen keskenään hyvin eri tilanteissa: joillekin on tyypillistä yksin puurtaminen, voi olla ainoa työntekijä ammatissaan. Toisessa yhteisössä samoissa töissä on muitakin, ehkä yhteinen vastuu tehtävien hoitamisesta. Joka tapauksessa kaikkien kohdalla nousee kysymys kuulumisesta koko yhteisöön, kaikkien työntekijöiden joukkoon. Miten minun työni liittyy koko seurakunnan / kirkon kokonaisuuteen?

Työpaikan seuraavassa kokoontumisessa voitaisiin keskustella siitä, mitä tiimityön taitoja tarvitaan näiden työ-

tehtävien hoitamiseksi? Mikä on juuri minun oma vastuuni työstä?

Mihin yhteisiin tehtäviin liityn? Mikä voisi auttaa yhteistyötä? Joitakin ”yleispäteviä” työelämän pelisääntöjä voitaneen noudattaa kaikkialla, niin seurakunnissa kuin vaikkapa autoliikkeessä: Minun työhöni voi luottaa. Osaan ja haluan tarvittaessa pyytää apua toisilta. Tarjoan apuani muille. Olen avoin, jaan tietoja ja kokemustani. En suosi klikkejä vaan toimin yhdessä. Kuuntelen esimiehen neuvoja

Esimiehen tehtäviä ovat esimerkiksi työn organisoiminen; selkeät työaika- ja työjärjestelyt; valta- ja vastuusuhteiden selkiyttäminen; tiedonkulun mahdollistaminen ja työn kuormituksen jakaminen tehtäviksi, johon kullakin työntekijällä on tarvittavat tiedot ja taidot. Esimiesten tehtävä voisi joskus olla myös pohtia, kuinka toimin työntoimijana?

Samalla tavalla jokaisen työntekijän osuus olisi joskus pohtia, osaanko olla hyvä alainen.

Olenko edistämässä osaltani tasapuolisuutta työnjaossa, vuorottelua työtehtävissä?

Teemmekö työpaikalla yhteistyötä, kannustustammeko, olemmeko kuin ”samaa perhettä”. Kuulin vastikään esimerkin työparista, jolla työ sujuu ja kummankin tehtävät hoidetaan vuorollaan yhdessä. Töissä on voitava hoitaa asiat, vaikka kaikkien kanssa ei ystävystytäkään! Alaistaitoihin kuuluu myös lojaalisuus omaa työyhteisöä kohtaan ja oikeanlainen vastuullisuus - kyky havaita omat tyytymättömyyden aiheet, ilmaista ne ja auttaa omalta osaltaan työyhteisöä kehittymään. Eri mieltä saa olla ja sen ilmaista, mutta esimiehen ratkaisut tulee hyväksyä ja toimia niiden mukaan.

Työssä jaksamiseen vaikuttaa merkittävästi se kuinka yhteisö haluaa ja osaa kohdata ja käsitellä mahdolliset kriisit yhdessä, saako muilta tukea. Sanallinen tai fyysinen aggressiivisuus kirkon työntekijöitä kohtaan ei ole kovin harvinaista. Jätetäänkö tällaisen kohdannut työntekijä yksin vai onko työyhteisössä menettelytapoja tai tilanteen purkumahdollisuuksia?

Aina ei voi, eikä tarvitse olla puhe- ja viestintätaidoissa. Automaattisen vastausviestin käyttäminen auttaa soittajaa kuulemaan, koska työnteki-

jän voi tavoittaa. Soittaminen takaisin päin tavoittamista yrittäneelle on hyvää ammattikäytäntöä. On tärkeää, että työasioista kaikki neuvovat seurakuntalaista samalla tavalla. Myös samanlaiset käytännöt sähköpostien hoitamisesta työpäivän aikana luovat kullekin rauhaa tehdä loppuun esimerkiksi yhden asian kerrallaan.

Työhyvinvoinnin edistämiseen työyhteisössä vaikuttavat niin työntekijä itse; työyhteisö kokonaisuutena, uudet ja entiset työkaverit yhdessä; työnantaja ja päättäjät (esimerkiksi luottamushenkilöiden budjettiratkaisut koulutuksesta tai virkistyspäivistä) sekä työsuojelu ja työterveyshuolto.

KIRJALLISUUSVINKKEJÄ:

Hellsten Tommy: Virtahepo työpaikalla. Kohti hyvinvoivaa työyhteisöä. Kirjapaja 2012.

Huhtinen Pentti: Seurakunta työyhteisönä. Kirjapaja 2002

Juuti Pauli & Vuorela Antti: Johtaminen ja työyhteisön hyvinvointi. PS - Kustannus 2006

Järvinen Pekka: Esimiestyö ongelmatilanteissa - konfliktien luomat haasteet työyhteisössä. WS-OY 1998

Manka Marja – Liisa: Työrauhan julistus. Miten olla ihmisiksi alaisena ja esimiehenä. Kirjapaja 2007

Marttila – Tamminen (toim.): Hyvinvointi seurakuntatyössä. Työturvallisuuskeskus 2002

Paasivaara Leena & Nikkilä Juhani: Yhteisöllisyydestä työhyvinvointia. Kirjapaja 2010

**Tytti Pietilä,
KM, Kouluttaja
Seurakuntaopisto / Agricola**

Kirkko on koko historiansa ajan ollut suuri käsityöläisten työllistäjä. Niin maan upeimmat kirkkorakennukset, kuin suuri osa niiden esineistöstä ovat valmistuneet taitavien käsityöläisten käsissä ja luovien mestarien mielissä. Meillä on säilynyt tähän päivään asti ihailtavaksi joukko todella upeita esineitä jopa satojen vuosien takaa. Muualla näitä esineitä kutsuttaisiin museoesineiksi, kirkossa niitä vaalitaan juuri siinä tarkoituksessa mihin ne aluperin on suunniteltu, osana kirkon arkea ja juhlaa. Ne eivät ole olemassa vain näyttääkseen kauniilta, vaan ovat kauniita käyttöesineitä.

Entisöintiä vai korjausta / Kulttuurihistoriaa

Kansallismuseon konservattorin mukaan kirkon esineitä tulee käsitellä käyttöesineinä, ei museoesineinä. Niiden korjaamisessa tulee huomioida myös käyttö. Kaikki ihmisen tekemä vaatii ajoittaista huoltoa ja korjaamista, niin kirkot kuin sen esineistökin. Museoesineen kohdalla vanha korjaus voi olla historiallinen ja säilytettävä yksityiskohta. Museon vitriineissä katseltavia esineitä ei juurikaan korjailta tai käsitellä, niiden ei ole tarkoituskaan toimia alkuperäisessä tehtävässään. Ehtoollisesineillä on erilainen elämänsä. Ne ovat samalla tavalla kulttuurihistoriallisesti arvokkaita kuin museoesineet, mutta toimivat toisin kuin museoesineet, ne ovat aktiivipalveluksessa jopa satoja vuosia.

Kulttuurihistorian säilyttäminen huoltaen

Hyvin pienillä teoilla pystymme säilyttämään häviävää kulttuurihistoriaa. Kun tiedostetaan näiden esineiden arvo ja toimitaan yhtenäisesti tätä arvoa ylläpitäen ja säilyttäen, jätämme palan ainutlaatuista historiaa tulevillekin sukupolville. Aktiivinen hopeaesineiden käyttönjälkeinen ja oikeanlainen puhdistus, säännöllinen tarkistus sekä ajoissa ammattitaidolla tehdyt korjaukset paitsi pidentävät esineiden käyttöikää myös varmistavat ettei tämä kulttuuriperintö meidän sukupolvemme aikana joudu käyttökelvottomuuttaan pois käytöstä.

Kirkko ja käsityö

Monimetalli J & J Oy:ssä me korjaavat sepät pidämme korjaustyön perusperiaatteina ammattitietoa, ammattitaitoa ja harkintaa. Jokainen työ vaatii tarkkaa harkintaa ennen kuin työtä aloitetaan. Lopputuloksesta halutaan siisti, mutta esinettä säästäen. Esineeseen saa jäädä käytön jälkiä korjauksen jälkeenkin, jos niistä ei ole haittaa esineen käyttölle. Käytön jälkiä ei voida koskaan täysin estää korjauksen jälkeenkään. Parhaassa tapauksessa esine on alunperinkin tehty käyttötarkoitusta vastaavasta materiaalivahvuudesta ja pitää pintansa käytössä johon se on suunniteltu.

Käyttöesineitä, kuten ehtoolliskalustoa korjattaessa on ajateltava ennen kaikkea sitä, että esineen käyttöikä jatkuisi mahdollisimman pitkälle. Monesti korjattavaksi tulee esineitä, joissa on tehty korjauksellisia liilyöntejä. Kun esine jokaisen korjauksen yhteydessä hiotaan ja kiillotetaan rankasti, materiaalivahvuus ohenee huomattavasti ja esineen käyttöikä lyhenee.

Kynttilänjalan jalan juotos.

Mitä olisi hyvä tietää?

Hopeiset esineet kestävät parhaimmillaan hyvin aikaa ja käyttöä. Hopea materiaalina ei suotta ole kautta aikojen ollut suosituin materiaali juuri kirkon esineistössä. Sen monet ominaisuudet palvelevat todella hyvin käyttöominaisuuksiltaan ja arvokkuudeltaan kirkon arvoja. Hopeaa on muokattavuuden ja hinnan vuoksi kautta aikojen seostettu muilla materiaaleilla, kuten kuparilla. Käytetyin seos on niinkutsuttu työhopea jossa hopeaa on 813/1000, 830/1000 tai 925/1000 ja loppuosa kuparia. Esineiden liitoksissa käytetyissä juotteissa on myös muita seosaineita, jotta ollaan saatu toivottuja ominaisuuksia. Lähes puhdasta hopeaa, hienohopeaa ja kultaa on käytetty ja käytetään pinnoittamaan hopeaa silloin kun esineen käyttötarkoitus tai käytetty hopeaseos sitä vaatii. Työhopea ja juotteet eivät ole niin haponkestäviä kuin hienohopea, jolloin esimerkiksi viinin hapot syövyttävät niitä ajan kanssa. Hienohopeaa ja kultaa käytetään etenkin ehtoolliskannujen ja kalkkien sisäpintojen pinnoituksena estämään viinin syövyttävää vaikutusta, pinnoite on ikäänkuin suojakalvo. Hopeointi ja kultaus kuluvat ja lähtevät pois kun esinettä joudutaan kuumentamaan juotettaessa.

Mitä tiedolla voi tehdä?

Hienohopeointi ja kultaus kuluvat käytössä, jolloin työhopea pääsee kosketuksiin viinin happojen kanssa. Viini tulisi pestä kannusta pois välittömästi käytön jälkeen, ettei se jää kuivumaan ja syövyttämään pintoja. Viinin happo syövyttää esineen pintaa sieltä mistä pinnoitus on kulunut pois. Pintaan syntyy hapettumia, jotka näkyvät pinnoilla tummina läikkinä. Tummuminen näkyy yleensä ensimmäisenä kannun sisäpuolella pohjan juotossaumoissa. On tärkeää toimia heti kun ensimmäiset syöpymisjäljet alkavat näkyä, silloin tilanne voidaan vielä todennäköisesti korjata hopeoinnilla ja/tai kultauksella. Jos syöpyminen ja hapettuminen saa jatkua, alkaa muodostua pieniä reikiä, tätä ilmiötä sepät ennenvanhaa kutsuivat kretsimadoiksi. Kun tällainen pitkään syöpynyt kannu tulee korjattavaksi,

se hapettumien poiston jälkeen vuotaa useasta kohtaa. Korjaus on tässä vaiheessa hidasta ja kallista. Koko pohjasauma ja mahdollisesti osa kylkisaumoista saatetaan joutua juottamaan uudestaan, jolloin myös hopeointi ja kultaus joudutaan uusimaan.

Tinalla pilatut

Hopeaesineitä ei tulisi koskaan korjata tinalla, vaan hopealla. On vain harvoja poikkeuksia jolloin tinalla korjaaminen on hyväksyttävää, tällaisia ovat hyvin vanhat, hauraat ja aiemmin tinalla korjatut esineet joista tinaa ei saada täysin pois. Valitettavan usein korjattavaksi kuitenkin tulee tinalla korjattuja ehtoollisesineitä. Tinaa käytetään korjauksissa koska se on nopeampi, helpompi ja siksi edullisempi tapa. Tinan käyttäminen esineen käyttöiän ja arvon kustannuksella osoittaa suurta ammattitaidottomuutta. Tässä, kuten monessa muussakin asiassa, kerran halpa korjaus tulee ajan kuluessa aiheuttamaan huomattavan paljon enemmän kustannuksia. Tina ei sovellu hopean korjaamiseen koska se imeytyy hopean pintaan ja huokosiin. Tina korjaus harvoin kestää käyttöä ja kulutusta ja on hyvin lyhytikäinen korjausmuoto. Kun tinalla korjattu esine menee taas rikki, on kaikki tina poistettava, ennen kun sen voi korjata hopealla. Useimmat korjaukset vaativat esineen lämmitystä ja lämmitettäessä pienikin tinamäärä riittää tekemään pintaan reiän. Tina saadaan esinettä vahingoittamatta pois vain syövyttämällä sitä voimakkaassa suolahappo liuoksessa, joskus prosessi vie useita päiviä. Jos kaikkea tinaa ei saada esineestä pois, voidaan pahimmassa tapauksessa joutua uusimaan koko osa, jossa tinaa on.

Ole ajoissa ja säästä

Ehtoollisesineet ovat arvostettuja käytösesineitä. Ehtoollinen on tarkkaan harkittu tapahtuma, jossa myös esineillä on oma roolinsa. Siunattavaa ehtoollisviiniä kantava kannu saa osakseen kunnioittavaa kohtelua, onhan sen symbolinen merkitys hyvin tärkeä. Esineet kuluvat käytössä ja ajassa, vaikka niitä kohdeltaisiinkin huolella. Asianmukainen ja arvostava käyttö yhdessä huolellisen käytön jälkeisen puhdistuk-

Kaatonokan juotos kalkkiin.

Kaatonokan sovitus kalkkiin.

Valmis kalkki uudella kaatonokalla.

sen ja säännöllisen tarkastuksen kanssa merkitsevät pidempää käyttöikää arvokkailla ehtoollisesineille. Ennaltaehkäisy myös säästää selvää rahaa.

Viinin hapot eivät jää syövyttämään saumoja jos viini pestään pois heti käytön jälkeen. Ajoissa tehty hienohopeointi ja kultaus suojaavat pintaa käytönaikaiselta kosketukselta viinin happojen kanssa.

Jos saranoissa huomataan ylimääristä heilumista, niin korjaus kannattaa tehdä mahdollisimman pian. Jos korjaus suoritetaan ajoissa, voidaan korjauksessa päästä vain saranatapiin vaihdolla. Jos kannun käyttöä jat-

ketaan korjaamatta, heiluminen kuluttaa sekä saranan kannen -että rungon puoleisia osia. Pahimmillaan joudutaan uusimaan koko sarana, jolloin joudutaan tekemään juotoksia. Juotoksissa tarvittava lämpö aiheuttaa kultauksen ja hopeoinnin lähtemisen, ja esine on hopeoitava ja kullattava uudelleen. Laskussa korjausten viivyttäminen voi muuttaa 50 :n saranatapin vaihdon monikymmenkertaiseen korjausprosessiin juotoksineen ja kultauksineen.

Kirkossa on paljon esineitä, joilla on oma paikkansa ja merkityksensä monessakin muodossa. Elävä tuli, kynttilän liekit ovat osa symboliikkaa ja tunnelmaa. Kynttilöiden käytössä on erityisesti huomioitava paloturvallisuus näkökulmat. Vino kynttilänjalka on todellinen riski. Kynttilänjalkojen turvallisuuteen ja käyttöikään voi vaikuttaa paljon oikeilla käyttö ja huolto tavoilla. Kun vaihdetaan kynttilä, tulisi aina pitää kiinni mansetista, ei kynttilänjalasta. Kynttilänjalka ei useinkaan kestä kynttilän irrottamiseen tai paikalleen laittamiseen käytettävää voimaa ja siksi vääntyy vinoksi tai murtuu. Valuneen steariinin taas voi poistaa joko hustenkuivaajalla tai kuumalla vedellä. Terävällä esineellä saadaan pintaan turhia naarmuja. Vääntynyt kynttilänjalka on turvallisuusriski aiheuttaessaan tulipalovaaran kaatuessaan tai ohjatesaamalla vinolla rungollaan liekin ohjautumiseen tekstiiliin.

Vaalitaan vanhaa, seurataan aikaa

Ehtoollisen jakaminen on kaunis ja vanha perinne, joka on onneksi säilynyt meidän sukupolvellemme melko samanlaisena kuin esi-isillämme. Aika kuitenkin muuttuu, eikä mikään asia täysin säästy muuttumattomana. Ennen ehtoollinen jaettiin yhteisestä ehtoolliskalkista. Nykyajan vaatimusten takia ei moinen sovi joten on siirrytty henkilökohtaisten pikareiden käyttöön. Ehtoolliskalkit voidaan muuttaa vastamaan ajan tarpeita lisäämällä kalkkiin kaatonokka. On hienoa, että nämä esineet pääsevät jatkamaan palvelustaan. Kauniisti ja esinettä kunnioittaen tehty muutostyö on hyvä tapa säilyttää tätä upeaa esineistöä käytössä.

Monimetallin sepät.

Käsityöläisen mietteitä

Käsityöläisenä arvostan kirkon työtä näiden kansallisaarteiden säilyttämisessä ja vaalimisessa. On ilo ja kunnia saada työskennellä tällaisten esineiden kanssa, kun nyky maailman arvomaailma muuttuu aina vain pinnallisemmaksi, eikä vanhojen esineiden historiallista ja tarinankerronnallista arvoa tunnisteta.

Suomen huippumuotoilijat ja hopeasepät ovat jättäneet vaikuttavan kädenjälkensä näitä esineitä suunnittellessaan ja tehdessään. Esineen ei tarvitse olla satoja vuosia vanha tehdäkseen lähtemättömän vaikutuksen. Bertel Gardbergin suunnitteleman ehtoolliskaluston kunnostus ja korjaus oli hieno ja mieleenpainuva kokemus. Korjattaessa esineitä tulee samalla tutki-neeksi niiden olemusta. Käytettävyyden käsite on Bertel Gardbergin töissä kuin itsestäänselvä jatkumo kauniille muodoille. Viinin kaataminen kannulla on vaivatonta kun painopiste on oikealla kohdalla. Pieni mutta todella merkittävä yksityiskohta jonka kaikki viiniä tällaisesta kannusta kaataneet pistävät merkille ja muistavat. Kannun nokka ei tiputa viiniä käsityönä tehdyille kauniille valkoiselle liinalle, vaan viini soljuu kau-

niisti pikariin koska se on suunniteltu niin tekemään. Kahva on käteen sopiva ja kaataminen luontevaa. Näitä asioita voi helposti pitää itsestäänselvytenä, ja silti ne ansaitsevat arvostusta ja kunnioitusta. Pieniä yksityiskohtia joilla on suuri merkitys kokonaisuuteen. Aivan kuten sillä, miten me kohtelemme ja korjaamme näitä kirkkojen arvokkaan ympäristön arvokkaita esineitä.

Monimetalli J&J Oy
Jari Nissinen
Jan Roos
p. 044 5999 750
monimetalli.jj@gmail.com

Valmis ehtoolliskalkki.

Psalmiräppiä

Naapuriseurakunnasta kuului kummia. Kollega soitti arvon tirehtöörillemme Tir.Sankt. Sulo Efraim Putiaiselle, että sikäläinen kirkkoherra on päättänyt pitää nuorisolle erityisiä Gospel-kirkonmenoja. Sananpalveluksissa kävijöiden määrä on pudonnut niin, että viraston tilastokäyrän pään kohdalle olisi pian porattava lattiaan reikä. Olipa sana kiirehtinyt jo Putiaisen esimiehenkin korvaan ja sama kaava siis käyttöön kotikirkossakin. Ilmoitus herätti ansaittua huomiota ja valmistelut siis alkuun.

Ilmapiirissä kiersi jo huhu jopa virsikaraokestakin. Lyytikäisen muori oli voittanut siellä itselleen kahdet villasukat. Tuupaisen renki oli tosin tenorillaan rikkonut laitteet niin, ettei uutta karaokea voitaisi heti järjestää. Paikka ei onneksi ollut seurakuntatalossa vaan Kristillisen liiton vaalitalaisuudessa.

Putiainen haistoi ilmapiirissä pyhän vallankumouksen henkeä ja päätti demonstroida, ennenkuin myrsky pyyhkisi perinteiden yli. Hän puhui nuorisodiakonille ideastaan ja sai ylen innostuneen vastaanoton. Nuorten illassa laulettaisiin nuorison ehdoilla ja heidän ilmastolleen omimmalla säestyksellä. Paikallinen maallisemman musan orkka lainasi instrumenttejaan ja äänen-toistolaitteitaan.

Rumpusoololla aloitettiin hengen nostatus ja Putiainen nosti mikrofonin. Mikä olisikaan jämäkempi solo kuin "Kautta kärsimysten voittoon"! Valta-va meteli palkitsi arvon tirehtöörimme,

joka kiirehti erioön lauhduttamaan tunteitaan. Nuoriso jatkoi punaisesta vihkosesta tutumpia veisuja mahtipontisen kompin tuella. Muutama ohikulkija seisahtui ihmeissään ja joku kurkistihe ovelta uutta kristillistä sävelkimmeltä. Kirkkoherra tuli varkein keittiön ovesta ja alkoi pian pyyhkiä hi.. anteeksi kyyneleitään. Hän etsiyty Putiaisen juttusille ja sanoi vakuuttuneensa uudesta musiikillisesta herätyksestä. Nyt saatisiin nuoriso kirkkoon ja tilastokäyrälle kattoon reikä! Vanhemmat voisivat hartautua seuroissa.

Putiainen vaiui ajatuskoomaan. Nyt museoitaisiin Bach ja vanhat kaavat. Kirkkokuoro laulaisi vain suurina kirkkopyhinä tyhjinä kaikuvasa tempeleissä. Pyhyys ei enää asuisikaan hiljaisuudessa vaan rumpukompilla tuetussa metelxx räiskeessä. Autuas ajatus viilensi tirehtöörimme mieltä: enää puolitoista vuotta eläkkeeseen! Hän naulasi uuden teesin urkujen taakse, vaatelineen viereen: O silentio!

Kun asessori Nuotioinen soitti kapiutalista onnitellakseen enakkoluulotomasta nuorisoystävällisyydestä, Punaisen rehevä puhetyyli keloutui harvoiksi kohteliaisuuksiksi. Illan hortteen hiljenteyssään hän lähetti taivaan Apostolienkokoukseen viestin: Tulkaa nyt esiin vuosituhanantisesta ajattomuudesta ja lähetäkää joku puhdistamaan temppeli! (Tähän lisäytyi alitajunnallinen coda: niin kauan kuin niitä vielä pystyssä on).

Snap

**Tänään ylistämme sinua ihmeen ja hämmennyksen
vallassa niin kuin naiset, jotka pääsiäisaamuna löysivät
tyhjän haudan. Ihmeistä suurin on totta tässä ja nyt.
Kirkkaus loistaa surun ja epätoivon keskelle. Kuolema,
vihollisista viimeinen, on kukistettu. Sinä teit sen,
pyhä, ikuinen Jumala, joka annat elämän ja jolla on
oikeus ottaa se pois. Poikasi ylösnousemus on avannut
meillekin tien kuolemasta elämään, syllisyydestä
armahdetun vapauteen. Auta meitä ymmärtämään ja
ottamaan vastaan pääsiäisen salaisuus.**

Ristinsalaisuus

*Ei ollut kulku pikaista
Kun lapsensa jalkaa likaista
Pesi ennen ehtoollista
Juoden maljaa niin tuskallista
Getsemanen yössä
Ollen rukoustyössä
Jeesus Isän edessä.*

*Pietari hylkäs', Juudas viekas
Opetuslapset kun kukko kiekas'
Kolmasti, muistuu mieleen sana:
Veripelto... (Hakeldama)
Pilatuksen käsien vuoksi
Viatonko? Kaifas juoksi...
Puhdistuiko vedessä?*

*Riisuttiin, lyötiin kruunu päähän
Puettiin punaiseen, tähän jäähän?
Ei! Vaan vuoti tappurakeristä
Kun Simon kantoi ristiä, veristä.
Tehtiin silloin tietä, aita...
Pilikka-askelta, kujaa kaitaa
Sovittiin puvusta, arvottiin.*

*Alastonna syntyi, alastonna lähti
Loisti kerran Betlehemin tähti.
Golgatalla nyt kuolonuneen
Käy ristillä Mestari... Puneen
Tein... Kirkkoon retken
Kesken kuolinhetken.
Eteenpäin näin tarvottiin.*

*Vain naulankannat kiiksi
Kun kipu, tuska viiksi
Syvältä äidin rinnassa.
Hiki naulitun Pojan pinnassa
Johannes! Lapsista rakas...
Äitisi! Katso! Maria paras
Katso poika sinua!*

*Joosef, eräs neuvoston mies
Ruumiin pyysi, Pilatus ties'
Keihään käyneen, kuolo koitti
Näin Luoja meidät omaksi voitti.
Kolme päivää haudassa
Kalliossa... raudassa
Rakastatko minua?*

*Nyt tänään täällä pohdin
Ja uskoa näin tohdin...
Ken tänne käy, vieras uus'
Niin aukee ristinsalaisuus.
Viekää sanaa Salomen lailla
Magdalan Mariaa kuulkaa
Ja ristinhenget tuulkaa!*

J. Sairanen

Kirkonpalvelijat ry:n OPINTO- JA KOULUTUSPÄIVÄT

Kotkassa 23.–24.6.2015

– Ammattitaidon kehittäminen Kirkonpalvelustyössä –

TIISTAI 23.6.2015

- 8.30 Ilmoittautuminen ja tulokahvit**
* Original Sokos Hotel Seurahuone, Kotka
Kokouskabinetti Albatrossi, 2. krs
Keskuskatu 21, Kotka
- 9.00 Kesäpäivien avaus**
* Puheenjohtaja Kaarina Yli-Somero
* Ritva Rasila, toiminnanjohtaja
Kirkon Alat ry
* Juhlatoimikunnan puheenjohtaja
seurakuntamestari Jouni Honkanen
* Kirkkoherra rovasti Hannu Marttila
- 10.00 Hautauskulttuurin merkitys ja
hautaaminen ev. lut. kirkossa**
* Pekka Huokuna, kirkkoneuvos
- 12.00 Lounas**
* Original Sokos Hotel Seurahuone,
Buffetlounas, Fransmanni
- 13.00 Hyvien tyyppien tuhoisat tavat
–Ymmärrystä ja työkaluja ristiriitoihin ja
niiden ehkäisyyn**
* Tapio Sirén, kouluttaja
- 14.30 Kahvit**
* Original Sokos Hotel Seurahuone,
Kahvitori
- 14.45 Kirkonpalvelijan työnohjaus**
* Tiija Kuukka, perheneuvoja ja
työnohjaaja
- 16.00 Vuosikokous**
* Original Sokos Hotel Seurahuone, Kotka
Kokouskabinetti Albatrossi, 2. krs
Keskuskatu 21, Kotka
- 19.00 Iltabuffet**
* Merikeskus Vellamo
Tornatorintie 99, Kotka
* Tutustuminen merikeskukseen

Majoitus:

Original Sokos Hotel Seurahuone, Keskuskatu 21, Kotka

- Kaksi yötä, täyshoito ja osallistumismaksu, tulo hotelliin 22.6. (350 €)
- Yksi yö, täyshoito ja osallistumismaksu, tulo hotelliin 23.6. (290 €)
- Ei majoitusta, ruokailut ja osallistumismaksu, tulo hotelliin 23.6. (200 €)

Ilmoittaudu www.kirkonpalvelijat.fi tai Kari Hartikainen p. 050 520 7003 – 31.5.2015 mennessä.

KESKIVIIKKO 24.6.2015

- 8.30 Kirkkoesittely**
* Kotkan kirkko, Kirkkokatu 26, Kotka
Suntio Marita Salminen
- 9.00 Viikkomessu**
* Kotkan kirkko,
Piispa Seppo Häkkinen
- 10.30 Valokuvaus**
* Kotkan kirkon portailla
- 11.00 Lounas**
* Original Sokos Hotel Seurahuone,
Buffetlounas, Fransmanni
- 12.30 Missä kirkko on?**
* Mikko Vaismaa, Stand Up -koomikko,
Kokouskabinetti Albatrossi, 2. krs
- 13.15 Kirkonpalvelijan persoona työvälineenä**
* seurakuntamestari Eija Jaakola
- 14.30 Kesäpäivien päätös**
* Puheenjohtaja Kaarina Yli-Somero

* Seuraavat opinto- ja koulutuspäivät
28.–29.6.2016, Hämeenlinna:
Original Sokos Hotel Vaakuna, Hämeenlinna
Possentie 7, Hämeenlinna
- 15.00 Lähtökahvit**
* Original Sokos Hotel Seurahuone, Fransmanni

VALOKUVA: KARI KASURINEN

Kirkon alat ry

- palveleva ammattiliitto

Asemamiehenkatu 2, 6. krs.
00520 HELSINKI
puh. 0207 912 530
fax 0207 912 531
www.kirkonalat.fi
etunimi.sukunimi@kirkonalat.fi
Toimisto on avoinna ma-pe klo 9-15.

Ritva Rasila

Toiminnanjohtaja
Toimiston johtaminen, hallinto-
ja neuvotteluasiat,
julkaisujen päätoimittaja
040 8280 656

Chanthy Nybergh

Toiminnanjohtajan assistentti
Johdon avustaminen, viestintä-
palvelut, netti päivitykset, liiton
kurssit
040 5086 606

Anna-Maria Numminen

Lakimies
Evl ja ort. sopimusneuvonta ja
-neuvottelut, lainopillinen
neuvonta, sosiaaliturva-asiat,
liittojuristi
040 5040 770

Kim Pråhl

Lakimies
Evl ja kr.järjestöjen sopimusneu-

vonta ja -neuvottelut,
lainopillinen neuvonta, luotta-
musmieskoulutus
040 7753 889

Hannele Halinen

Jäsenpalvelusihteeri
Jäsenpalvelu, jäsenmaksuasiat,
kuntoremonttilomat
0400 882 011

Galina Voloshina

Toimistopalvelusihteeri,
jäsenrekisteri, osoitteenmuu-
tokset, kurssi-ilmoittautumiset
0400 882 012

Paula Antell

Järjestöasiantuntija
Alue- ja opiskelijatoiminta, lii-
ton kurssit, yhteydet järjestöi-
hin, kouluttaviin laitoksiin ja
opintomatkat
0400 157 992

Jaana Kovanen

Kirjanpitäjä
Talous, aluetoimikunta
0400 214 437

Jussi Ikkala

Opiskelijasihteeri
050 3703 683

Kirkonpalvelijat ry:n hallitus 2015

KAARINA YLI-SOMERO

puheenjohtaja
puh. 0400 797 230
kaarina.yli-somero@kirkonpalvelijat.fi

EIJA JAAKOLA

varapuheenjohtaja
puh. 040 595 7001
eija.jaakola@evl.fi

OSMO NISSI

puh. 040 804 9415
osmo.nissi@evl.fi

KARI HARTIKAINEN

sihteeri
PL 421, 70101 KUOPIO
puh. 050 520 7003
kirkonpalvelijat@kolumbus.fi

ARJA AURANEN

puh. 040 541 9123
arja.auranen@evl.fi

JOUNI HONKANEN

puh. 050 404 7194
jouni.honkanen@evl.fi

ANTTI RUUSKANEN

puh. 040 735 0191
antti.ruuskanen@evl.fi

KRISTIINA SANAKSENAHO

puh. 040 527 2107
kristiina.sanaksenaho@evl.fi

TAITO AHO

puh. 044 720 3710
taito.aho@evl.fi

Kirkonpalvelijat ry:n

VUOSIKOKOUS

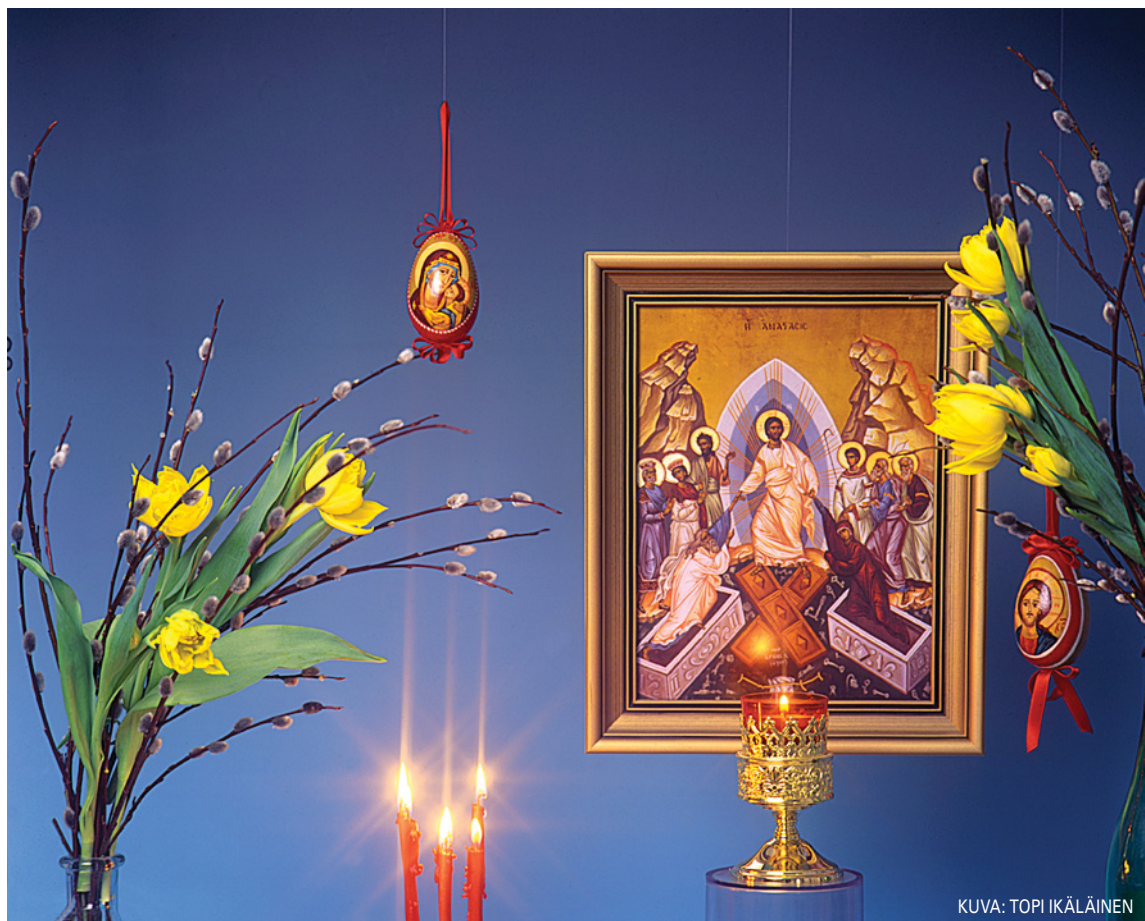
pidetään 23.6.2015 klo 16.00 alkaen
Original Sokos Hotel Seurahuone, Kotka
Kokouskabinetti Albatrossi, 2. krs
Keskuskatu 21, Kotka.

Kirkonpalvelijat ry:n hallituksen puolesta

Kaarina Yli-Somero
puheenjohtaja

Kari Hartikainen
sihteeri

KUVA: TOPI IKÄLÄINEN

Jeesus Kristus, Ylösnoussut Vapahtaja, sinä ilmestyit yllättäen ja yllättävissä tilanteissa opetuslastesi elämään pääsiäisen jälkeen, Ole läsnä meidän elämämme erilaisissa tilanteissa, yllättävissä ja arkisissa, tänään ja joka päivä. Jeesus Kristus, Ylösnoussut Vapahtaja, ihmisten tekemistä haavoista, kärsimyksesi merkeistä, Tuomas tunnisti sinut. Auta meitä yhä uudestaan tunnistamaan sinut toisissa ihmisissä, sinä haavoille lyöty, torjuttu ja tosi. Jeesus Kristus, Ylösnoussut Vapahtaja, me rukoilemme sinua. Lähetä meidät kertomaan elämän keskelle: "Rauha teille".

Pirjo Kantola

Kirkonpalvelija

N:o 1/2015 – 62. vuosikerta

Julkaisija/Tilaukset:

Kirkonpalvelijat r.y. - Kyrkotjänare r.f.
Puh. 050 520 7003
E-mail: kirkonpalvelijat@kolumbus.fi
<http://www.kirkonpalvelijat.fi>

Toimitus:

PL 421
70101 KUOPIO
Toimitussihteeri Kari Hartikainen

Lehden taitto:

Grano Oy, Jarmo Salonen
offset.aineisto@grano.fi

Seuraava lehti:

ilmestyy ennen juhannusta

Toimituskunta:

Yhdistyksen hallitus

Ilmoitushinnat:

Kokosivu 350,-
1/2 sivua 200,-
1/3 sivua 150,-

ISSN-L 0355-8258